

Duivelsberg en Ooijpoldertocht

Nijmegen–Lent

Zaterdag 9 februari 2019

Parkoersbouwer Bennie Feije en Els Vermeulen

**WS78 Wandelen
in de Winter**

Het wapen van Berg en Dal: Doorsneden: I in zilver een geënte dwarsbalk van keel; 2 in zilver een leeuw van keel, getongd, genageld en gekroond van goud, met een schildzoom van sabel, beladen met elf bezanten van goud; II van keel beladen met een roos van goud, geknopt en gepunt van zilver. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels. Het wapen van Berg en Dal is sinds 1 januari 2016 het wapen van de Gelderse gemeente Berg en Dal

Berg en Dal is een gemeente in het zuidoosten van de Nederlandse provincie Gelderland, in de buurt van Nijmegen. Zij omvat de voormalige gemeenten Groesbeek, Millingen aan de Rijn en Ubbergen. De gemeente telt 12 dorpen met een gezamenlijk inwonertal van 34.596 (aantal per 1 april 2016), en een oppervlakte van 93,28 km².

We starten vanuit het Citadel College te Lent. De route gaat over de nieuwe brug naar Nijmegen, vervolgens lopen we door het oude centrum van Nijmegen, waarna wij de heuvels van Beek, Berg en Dal beklimmen. Dit is een van de mooiste stukjes van de route, zo gaan we door de gemeente Berg en Dal met als hoogtepunt de Duivelsberg.

De **Duivelsberg** (Duits: Wylerberg of Teufelsberg) is een heuvel en natuurreservaat in de gemeente Berg en Dal aan de grens met Duitsland. De 75,9 meter hoge heuvel is gelegen op de stuwwallen ten oosten van Nijmegen, tussen Berg en Dal, Beek en de Nederlands-Duitse grens.

Het natuurgebied De Duivelsberg beslaat ongeveer 125 hectare en is voornamelijk begroeid met loofbomen, vooral met de tamme kastanje. Het Pieterpad en het Grote Rivierenpad (voorheen: Lingepad) lopen eveneens over de Duivelsberg. De Duitse naam Wylerberg is afgeleid van de naam van het Duitse dorp Wyler. Vanaf de berg heeft men een goed uitzicht over De Duffelt, de Duitse streek tussen Nijmegen en Kleef. De naam Duivelsberg zou afgeleid zijn van Duffelsberg. In de middeleeuwen lag op de heuvel de burcht Mergelpe.

IJstijd: De heuvelrug is ontstaan in de derde ijstijd, toen gletsjers de afzettingen van Rijn en Maas hoog opstuwden. In een latere ijstijd, die 20.000 jaar geleden eindigde, werden door smeltwater diepe dalen uitgeslepen. Het mooiste voorbeeld van zo'n smeltwaterdal vormt het Filosofendal, met zijn steile hellingen.

Tot aan de Tweede Wereldoorlog reed de **Nijmeegse elektrische tram** via Ubbergen naar Berg en Dal. Hier vind je nog het dalstation voor het gebouw voor de elektriciteitsvoorziening van dit traject, gebouwd in de Jugendstil stijl van rond 1900.

Na 10 kilometer lopen wij langs Kalorama. De rust is te vinden in Sporthal Hubertus iets verderop.

Het **Salmhuisje** aan de Nieuwe Holleweg in Beek, langs de oprit naar verpleeghuis Kalorama, is ontworpen door de destijds in Amsterdam zeer bekende architect Abraham Salm, die ook de naamgever is geworden van dit bouwwerkje.

Na de soeppost wandelen wij richting de uitkijkpost bij pannenkoeken restaurant De Duivelsberg. Wij vervolgen onze tocht langs het Wylermeer en wandelen zo Duitsland in. De grote rust is bij restaurant De Thornsche Molen.

Tot september 1944 stond hier een molen. Bij gevechten tijdens **Market Garden** werden de vijf eeuwen **oude molen** en het gelijknamige buurtschap verwoest. Met de herbouw van enige jaren geleden werd ook 500 jaar geschiedenis van oorlogen, dijkdoorbraken en smokkelaffaires weer tot leven gewekt.

De **Ooijpolder** (ook wel Ooypolder) ligt nabij Nijmegen in de gemeente Berg en Dal. Een klein gedeelte, het Ooyse Schependom, ligt in de gemeente Nijmegen. Het is een belangrijk deel van natuurgebied de Gelderse Poort. De polder is het gebied tussen rivier de Waal en de N325 met inbegrip van de heuvelrug. Aan de oostzijde is de polder begrensd door de Kapitteldijk en de Duffelt. De polder kent zowel een binnen- als buitendijks gebied. In de polder ligt ook het dorp Persingen. Voordat er dijken waren, was de Ooijpolder een moerasgebied dat vaak onder water stond. Rond 1300 werden de eerste dijken in het gebied gebouwd.

Na de grote rust verlaten wij het Duitse gebied en wandelen rond het **Wylermeer** over een graspad naar het dorp Persingen. Via boerenlandpaden en het dorp Ooij, waar de koffiepost is, wandelen we om de Bisonbaai, langs de Oude Waal en natuurgebied de Groenlanden.

Via de Vlietberg, een buurtschap in de gemeente Berg en Dal, komen wij bij de fruitpost.

Langs de Waal wandelen wij richting Nijmegen en zo terug naar onze startlocatie.

Deelnemersaantallen laatste drie seizoenen												
	1 ^e	2 ^e	3 ^e	4 ^e	5 ^e	6 ^e	7 ^e	8 ^e	9 ^e	10 ^e	11 ^e	Gem.
2016 – 2017	291	455	501	296	229	102	346	470	575	743	–	401
2017 – 2018	279	401	372	389	262	359	476	705	497	701	489	448
2018 – 2019	214	336	362	335	249	452	545					356

Het totale aantal deelnemers aan WS78-tochten t/m de 7^e tocht in Laren van de 41^e serie bedraagt: **161.958**

Gedecoreerd in Laren:

Linda van Houwelingen 6.000 km
Van harte gefeliciteerd met deze prestatie!

Vandaag is jarig: Jan Steven Bakker en Rien de Bruin
Van harte gefeliciteerd!
Voor de jarigen op andere data kijk op www.ws78.nl

*In het aan de Waal gelegen Lent
Zijn we inmiddels allen bekend
De roze schat
Wil best wel wat*

Dus wees gulhartig en geef hem zat

Was getekend Quirinus

In Laren was Knorretjes buikje gevuld met € 29,82
Alle gulle gevers heel hartelijk bedankt!

Vooruitblik op De Nijkerkse landschapstocht

Over deze wandeltocht is te veel informatie om allemaal te vermelden. Daarom in telegramstijl waar we langs lopen. De wandeltocht zelf bestaat uit 3 afstanden, nl 20, 40 en 60 km. De 60 km is om een trainingstocht te wandelen voor Klarenbeek. De eerste lus van 20 km (van de 60 km) gaat in de richting van De Hoef, Driedorp en Slichtenhorst. Wij lopen over de landgoederen De Neude en Ehrental. We krijgen zand, grind en andere onverharde paden/wegen. Zo gaan we ook over het terrein van Oldenaller. Via de Deuverdenseweg, de Kruishaarseweg gaan we weer naar de startlocatie. Hier starten de 20 en 40 km wandelaars aan hun wandeltocht. We gaan dan in westelijke richting door een stukje van Nijkerk en lopen in noordelijke richting via de Snijdersteeg, de Schremmersteeg en in oostelijke richting over de Diemenseweg, Daarna gaan we over het terrein van Oldenaller, een mooi landgoed tussen de weilanden met daarop gelegen kasteel Oldenaller.

Daarna lopen we langs een monument dat verwijst naar de 2e WO. We gaan door Gerven en daarna door Huinen. De grote rust is bij Rood-Wit. Daarna gaan we (40 en 60) door de bossen. We gaan over de Pooseweg, de Veenhuizerweg en andere wegen, de meeste zijn onverhard. We kruisen de Voorhuizerstraat en gaan in zuidelijke richting over bospaden, zandwegen en andere onverharde paden. We passenren landgoed Gerven en boerderij Groot Gerven. Daarna gaan we door hekjes en over het Huinerklompenpad. Via de zandweg Hogesteeg en de Groot Hellerweg gaan we naar de koffiepost de Zoete Inval.

Na deze rust vervolgende we onze route en gaan weer door een bos, bewandelen een stukje van het Oldenaller klompenpad en gaan dan in zuidelijke richting over de Groot Hellerweg.

We gaan in de richting van de Beulenkampersteeg over de Ridderwal en door bossen. Daarna krijgen we een stukje fruit en vervolgen de route over een klompenpad langs een vijvertje. We zien weer een mooi bospad, gaan door een hek over een half verharde grindweg naar de Donkeresteeg. Nu zijn we er dan toch bijna. Na een mooie wandeltocht te hebben gelopen door dit prachtige gebied gaan we naar de finish bij Sportcomplex De Ebbenhorst.

Startlocatie: Voetbalvereniging Sparta Nijkerk, Nachtegaalsteeg 1, 3862 WJ Nijkerk.

Bereikbaar per trein: NS station Nijkerk, daarna gepijld naar startlocatie (150 m).

Bereikbaar per auto: A28 (snelweg tussen Utrecht en Zwolle), afrit 9 Nijkerk (N301) Berencamperweg; RA op rotonde Veltkamp; LA op rotonde Het Hazeveld tot einde weg; LA Wällerstraat, spoor over en LA Nachtegaalsteeg tot Voetbalvereniging Sparta Nijkerk.

Parkeren: Verschillende parkeerterreinen bij de startlocatie en in de nabijgelegen woonwijk.

Van het bestuur

- **Bestuur/crew WS78 (m/v):** We zijn op zoek naar een 1e en 2e penningmeester. Uw partner, een familielid of iemand uit uw vriendenkring? Voor meer informatie over een functie kunt u zich melden tijdens een wandeldag of via de contactpagina op de WS78 website.

Voor meer informatie over WS78 kijk op www.ws78.nl